

Datum **28 januari 2019**
Kenmerk **18.0008923**
Inlichtingen **Mw. S. von dem Borne**
Telefoon **(06) 82 01 33 39**
Onderwerp **Kaders begroting 2020**

Aan de gemeenteraden
door tussenkomst van de colleges van
burgemeester en wethouders

Geachte dames, heren,

Jaarlijks informeren wij over de financiële trends en programmaontwikkelingen die van betekenis zijn voor de volgende begroting van de Regio. De financiële gevolgen van deze ontwikkelingen zullen worden verwerkt in de ontwerpbegroting 2020.

Procedure

De kaderbrief wordt overeenkomstig artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen door het dagelijks bestuur ter informatie toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Begin 2019 volgt de programmabegroting 2020-2023, die wordt opgesteld door het dagelijks bestuur. De conceptbegroting gaat voor advies naar de portefeuillehoudersoverleggen. Het algemeen bestuur stelt - gehoord het advies van de portefeuillehouders - het ontwerp van de Programmabegroting 2020-2023 vast op 11 april 2019 en zendt deze samen met de voorlopige Jaarstukken 2018 vóór 15 april toe aan de gemeenteraden. Vanaf 2018 geldt dat de gemeenteraden ook een zienswijze wordt gevraagd over ontwerpvoorstellen voor de bestemming van het resultaat.

Op 11 juli 2019 is de vergadering van het algemeen bestuur waarin de programmabegroting, de bestemmingsvoorstellen en de jaarstukken worden vastgesteld. Bij de behandeling worden de zienswijzen van de gemeenteraden betrokken. Regionaal is afgesteld dat uiterlijk de derde week van juni 2019 de zienswijzen door de gemeenteraden zijn behandeld, zodat deze tijdig kunnen worden betrokken bij de behandeling in het algemeen bestuur.

Voor de informatievoorziening over de kaderbrief, de programmabegroting en de jaarstukken zijn wij op afroep beschikbaar om in de vergaderingen van de gemeenteraden toelichting te geven.

P&C document	Procedure Raad	Datum ontvangst zienswijze	Vaststelling	GS
Kaderbrief 2020	Kennisname	n.v.t.	13 december 2018	n.v.t.
Begroting 2020	Zienswijze	uiterlijk 27 juni 2019	11 juli 2019	Vóór 1 aug 2019
Jaarstukken 2018	Kennisname	n.v.t.	11 juli 2019	Vóór 15 juli 2019
Bestemming resultaat	Zienswijze	uiterlijk 27 juni 2019	11 juli 2019	n.v.t.

Handhaven opzet Programmabegroting 2019-2022

In een aantal zienswijzen die de Regio heeft ontvangen op de Programmabegroting 2019-2022 wordt verzocht om de opzet van die begroting voor de komende periode te handhaven, de financiële specificaties van wijzigingen per gemeente en per taakveld aan te geven, en de meerjarenbegroting ook op gemeentelijk niveau te verstrekken. Aan deze verzoeken komen wij graag tegemoet, zoals ook aangegeven in de reactie op deze zienswijzen. De afgelopen jaren is de programmabegroting aangepast als gevolg van interne organisatorische wijzigingen en een aantal wijzigingen voortkomend uit het besluit begroting en verantwoording (BBV). De huidige opzet van de begroting vormt een goede basis en zal dan ook worden aangehouden voor de Programmabegroting 2020-2023.

Hierna geven wij een overzicht van de kaders, de externe factoren en de nieuwe ontwikkelingen binnen de programma's die uitwerking op de begroting voor 2020.

Bestuurlijke kaders

Uitvoeringsprogramma RSA

De gemeenteraden stellen medio juli 2019 de nieuwe regionale samenwerkingsagenda vast. In het najaar vertalen de colleges de speerpunten uit de regionale samenwerkingsagenda naar concrete uitvoeringsprogramma's. De verwachting is dat de gemeenten in de nieuwe regionale samenwerkingsagenda de focus gaan leggen op het versterken van de regionale samenwerking op een beperkt aantal dossiers. De voorlopige zienswijzen laten zien dat het versterken van de woon-werk-regio en het versterken van het groene en duurzame karakter van onze regio daarin centraal komen te staan. Voor de realisatie van deze ambities is naar verwachting ook geld nodig. Zo zal er naar verwachting geïnvesteerd worden door gemeenten en provincies in het verbeteren van de mobiliteit (voornamelijk fiets, openbaar vervoer en doelgroepenvervoer), het verduurzamen van Gooi en Vechtstreek door een stevige besparingsaanpak en inzet op hernieuwbare energie en de verstedelijkingsopgave door te investeren in een passend woningaanbod en werklocaties op woon-werk-knooppunten.

Algemene financiële ontwikkelingen

Ontwikkelingen lonen

Vanaf 1 januari 2020 wordt het werkgeverschap van gemeenten niet meer geregeld in de Ambtenarenwet maar in de Wet op de Cao. De huidige cao loopt tot 1 januari 2019. Gezien de groei van de Nederlandse economie en stijging in afgesloten cao's is de verwachting dat de vakbonden ook voor de gemeenteambtenaren koopkrachtherstel willen realiseren. Verschillende instituten, waaronder de werkgevers, economische partijen en politici, pleiten al enige tijd voor een flinke loongroei om de koopkracht te herstellen. De verwachting is dat de lonen in 2020 met 2,5%¹ (inclusief IKB) zullen gaan stijgen. De gevolgen hiervan worden verwerkt in de programmabegroting 2020-2023. Mochten er in de nieuwe cao hogere indexatiepercentages worden afgesproken dan zal het niet mogelijk zijn om deze extra toename van de loonkosten op te vangen binnen de begroting.

Tijdig inspelen op personele tekorten

Er zijn steeds vaker personeelstekorten in de publieke sector. Ook de Regio wordt geconfronteerd met deze krappere arbeidsmarkt. Tezamen met de uitstroom als gevolg van het vergrijnde personeelsbestand is het van belang de instroom van diverse (inclusieve) jonge en ervaren personeelsleden te bevorderen en in te zetten op de duurzame inzetbaarheid van het zittende personeel. Er kan in een krappere arbeidsmarkt niet meer worden volstaan met eenvoudige werving via de gebruikelijke advertenties. Het wordt steeds moeilijker om de juiste mensen te vinden. Aantrekkelijk zijn als werkgever hangt ook samen

¹ Ten opzichte van de vastgestelde begroting 2019 (exclusief begrotingswijzigingen) heeft een loonsverhoging van 1% een stijging van € 330.000 tot gevolg

met het bieden van zekerheid. De Regio zet daarom naar 2020 toe in op het terugdringen van aantal payrollcontracten en het verminderen van de inhuur, door een groter deel van de medewerkers in vaste dienst aan te nemen.

Ontwikkeling Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds

De economische groei en de verhoging van de pensioenpremies voor deelnemers vertaalt zich nog altijd in een stijgende trend van het dekkingspercentage van het ABP. Eind augustus 2018 was het percentage 105,2 tegenover een jaar eerder van 103,3. De stijging lijkt door te zetten naar eind 2018, respectievelijk 2019. Vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110% mag het ABP geleidelijk de pensioenen verhogen. Met ingang van 1 januari 2019 gaan de pensioenpremies voorsnag omhoog. ABP heeft de premie voor het ouderdoms- en nabestaandenpensioen voor 2019 vastgesteld op 25,1%. De premie is nu 22,9%. De werkgever betaalt 70% van deze premie en de werknemer 30%. De structurele financiële effecten van deze stijging worden verwerkt in de programmabegroting 2020-2023.

Ontwikkelingen consumentenprijsindex (CPI)

Om de CPI voor 2020 te bepalen, is gebruik gemaakt van gegevens van het Centraal Plan Bureau (CPB) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het CPB heeft de middellange termijn verkenning 2018-2021 geactualiseerd. Hierop volgend heeft het CPB, ter voorbereiding op Prinsjesdag 2018, nieuwe vooruitzichten en verwachtingen voor de economie en economische groei 2018 en 2019 bekend gemaakt; dit voor het Centraal Economisch Plan 2018. De ramingen voor de Nederlandse economie worden steeds positiever. Uit publicaties² blijkt dat het CPB voor 2019 een inflatie verwacht van 2,5%. Bij het opstellen van de begroting heeft de Regio rekening gehouden met een inflatie van 1,5%. Gezien de verwachting van het CPB wordt voor 2020 rekening gehouden met een inflatie van 2,5%³. De structurele financiële effecten van deze stijging worden verwerkt in de programmabegroting 2020-2023.

Ontwikkelingen programma's

Voor een aantal programma's is voor het jaar 2020 ontwikkelingen te zien, die effect hebben op de verwerking binnen de Programmabegroting 2020-2023.

Jeugd en Gezin

Jeugd en Gezin voert haar werkzaamheden uit binnen de kaders van de bestuursopdracht Jeugd en Gezin 2018-2022. In 2018 en 2019 legt Jeugd en Gezin het accent op het optimaliseren van de interne bedrijfsvoering en de klantprocessen. Een hieraan gekoppelde opdracht in de bestuursopdracht is om te komen tot een sluitende business case voor de komende jaren. Deze business case gaat uit van:

- taakherschikking van jeugdartsen naar jeugdverpleegkundigen;
- een nieuw profiel voor de jeugdarts;
- vereenvoudiging van het primaire klantproces (ruim 70.000 contactmomenten per jaar met inwoners);
- het digitaal uitwisselen dossiers en documenten (verwijzingen, correspondentie huisartsen, ziekenhuizen, gemeenten) en
- digitalisering van vragenlijsten en afspraken voor inwoners.

In 2019 zal er ook extra geïnvesteerd worden in het aantrekken van jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen, wat gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt niet eenvoudig is. Door het voeren van strategisch personeelsbeleid vermindert de externe (dure) inhuur en wordt tijd ingespeeld op

² Zoals bijvoorbeeld Marco Economische Verkenning 2019

³ Ten opzichte van de vastgestelde begroting 2019 (exclusief begrotingswijzigingen) heeft een inflatiecorrectie van 1% een stijging van € 220.000 tot gevolg

het personeelsverloop dat de Regio ziet aankomen. De verwachting is dat kosten voor 2018 en 2019 voortkomend uit deze optimaliseringslagen worden opgevangen binnen de exploitatie.

Op basis van de ervaringen in 2018 en 2019 wordt in 2020 de nieuwe werkwijze in de definitieve business case opgenomen. Hieruit blijkt of het takenpakket past in de huidige begrotingsomvang. Daarnaast kunnen gemeenten ook investeren in het preventieve voorveld, afhankelijk van lokale ambities en wensen.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

De RAV Gooi & Vechtstreek zal in 2020 haar intensieve samenwerking met de RAV Flevoland verder continueren. Dit op basis van de samenwerkingsovereenkomst die met de RAV Flevoland is opgesteld. Hiermee anticiperen de RAV Gooi & Vechtstreek en de RAV Flevoland op de afloop van de Tijdelijke Wet Ambulancevervoer per 1 januari 2021. Tegelijkertijd wordt de huidige kwaliteit van dienstverlening hiermee gecontinueerd. De financiering van deze dienstverlening vindt plaats door de zorgverzekeraars. Hiermee kent de RAV een financiële solide financiering tot 1 januari 2021. Daarnaast komen mogelijke tekorten op rekening van de RAK⁴-reserve. Hiermee is de financiële positie van de gemeenten voldoende gewaarborgd.

Grondstoffen en Afvalstoffen dienst (GAD)

Afvalstoffenbelasting

In de belastingplannen van de Rijksbegroting 2019 stijgt het tarief voor de afvalstoffenbelasting aanzienlijk van € 13,21 naar € 32,12 per ton te verbranden restafval. Vanaf begrotingsjaar 2019 gaat dit tarief ook gelden voor de hoeveelheden restafval die geëxporteerd worden. Dit betekent dat deze tariefsverhoging ook gaat gelden voor het te verbranden restafval uit de Gooi en Vechtstreek. Deze kosten worden meegenomen in de programmabegroting 2020-2023. Ook de begroting voor 2019 wordt hierop aangepast.

Absolute getallen restafval en het effect van de verhoging van de verbrandingsbelasting

Jaar	Tonnage restafval ⁵	Scheidingspercentage	Tonnage per inwoner	Tarief voor Regio (verbranding in GE) ⁶	Kosten voor verbranding	Al begroot in 2019-2022	Verwachte extra lasten
2017	54 kiloton	55,0%	215 kg	€ -	€ -	€ 600.000	€ -600.000
2018	50 kiloton	58,0%	201 kg	€ -	€ -	€ -	€ -
2019	43 kiloton	60,4%	170 kg	€ 32,12	€ 1.381.160	€ 600.000	€ 781.160
2020	38 kiloton	70,0%	151 kg	€ 32,12	€ 1.220.560	€ 600.000	€ 620.560
2021	35 kiloton	73,0%	140 kg	€ 32,12	€ 1.124.200	€ 600.000	€ 524.200
2022	32 kiloton	75,0%	128 kg	€ 32,12	€ 1.027.840	€ 600.000	€ 427.840

Ontwikkelingen Van Afval Naar Grondstoffen (VANG)

In 2020 voorzien wij een toenemend effect van de realisatie van de maatregelen uit het Regionaal Uitvoeringsplan huishoudelijk afval 2015 – 2020. De verwachting is dat de hoeveelheid restafval in 2020 verder daalt en de hoeveelheden verhandelbare grondstoffen navenant stijgen. Verder zijn de voorbereidende werkzaamheden van de laatste fase van het uitvoeringsplan gestart en zijn de overige plaatsingen van ondergrondse verzamelcontainers afgerond. De verwachting is dat de uitvoering van het uitvoeringsplan nog steeds budgetneutraal ten opzichte van het toentertijd vastgestelde financiële kader

⁴ RAK-reserve: Reserve Aanvaardbare Kosten RAV

De RAV krijgt jaarlijks een budget van de Nederlandse Zorgautoriteit. Indien dit budget meer is dan de kosten, wordt het overschot aan de reserve toegevoegd. Bij een tekort wordt het bedrag onttrokken aan deze reserve.

⁵ Voor de jaren 2019 e.v. is er sprake van een prognose op basis van de te realiseren doelstelling ten aanzien van het scheidingspercentage

⁶ In 2015 tot medio 2016 gold er een afvalstoffenbelasting van €13,21 die de Regio niet hoefde te betalen i.v.m. contractuele afspraken uit het verleden met de verwerker (Attero). Medio 2016 – 2018 gold er een afvalstoffenbelasting van €13,21 maar niet voor restafval welke geëxporteerd werd. Het restafval van de Regio wordt vanaf medio 2016 verwerkt in een installatie die vlak over de grens in Duitsland staat.

Per 1 januari 2019 geldt de heffing ook voor afvalstoffen die in Nederland zijn ontstaan en die buiten Nederland worden gestort of verbrand.

uitgevoerd kan worden. De prijsontwikkeling van de verwerking van grondstoffen blijft in toenemende mate onzeker, zoals de prijs voor PMD (plasticverpakkingen, blik en drinkpakken) en GFT (groente, fruit, tuinafval en etensresten). De kwaliteit van de aangeleverde grondstoffen is steeds belangrijker en heeft direct invloed op de verwerkingstarieven.

Overlaadstation Crailoo/scheidingsstation Hilversum, Bussum

De voorbereidingen van de plannen voor de herinrichting van het Crailoo-terrein GAD te Hilversum worden in 2019 afgerond. In 2019 wordt gestart met de eerste aanpassingen van het terrein. De investeringen die noodzakelijk voor deze herinrichting van het terrein en de hieruit voortvloeiende structurele lasten zijn opgenomen in de programmabegroting 2019-2022. Deze beperken zich tot de investeringen om het terrein voor de huidige bedrijfsvoering in te richten. De toekomstige ontwikkelingen op het gebied van optimalisatie van verwerking, afzet en verwerking van grondstoffen en kansen vanuit de circulaire economie zijn hierin niet meegenomen. Aan die plannen en de bijbehorende investeringsvoorstellen van een herontwikkeling wordt de komende periode gewerkt. Verwacht wordt in 2020 een eerste aanzet van deze plannen te presenteren. In 2020 worden ook de plannen voor aanpassing/verhuizing van het scheidingstation in Bussum voorbereid en uitgevoerd.

Automatisering / verbeteren bedrijfsvoering GAD

De in 2019 in gebruik genomen ERP software 'AfvalRIS' leidt, in combinatie met het aanbrengen van digitale 'real-time' vulgraadmetering, in 2020 tot een efficiëntere inzameling van de ondergrondse verzamelcontainers. Als de inzamelvoertuigen voorzien zijn van digitale (route)apparatuur wordt de minicontainer inzameling verder geoptimaliseerd. Deze efficiëntere inzameling heeft een verlagend effect op de inzamelingskosten.

Voor vragen of opmerkingen naar aanleiding van deze kaderbrief kunt u terecht bij onze controller mevrouw von dem Borne, bereikbaar op (06) 82 01 33 39 of per mail s.vondemborne@regiogv.nl.

Het dagelijks bestuur van de
Regio Gooi en Vechtstreek,

de secretaris,
J.J. Bakker

de voorzitter,
P.I. Broertjes.